

RTU studiju kurss "Tirgus nepilnības un to regulēšana"**22000 Inženierekonomikas un vadības fakultāte****Vispārējā informācija**

Kods	IV0747
Nosaukums	Tirgus nepilnības un to regulēšana
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Kristaps Freimanis - Doktors, Docents
Mācītspēks	Ilze Judrupa - Doktors, Asociētais profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 6.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV, EN
Anotācija	Studiju kurss ir veltīts valsts ekonomiskās politikas jomas sadaļai par tirgus nepilnībām un no tām izrietošo regulējumu. Studiju kurss aptver tādas tirgus nepilnības kā konkurences nepilnības, informācijas asimetriju, blakusefektus, sabiedriskos labumus; valsts lomu tirgus nepilnību radīto zaudējumu mazināšanā un regulēšanas izmaksas. Studiju kursā ir iekļauta vairāku gadījumu izpēte (case studies) grupu darba laikā un analīze, izmantojot kvantitatīvās metodes, tādējādi attīstot prasmi lietot digitālos rīkus aprēķinu veikšanai.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir attīstīt prasmi izvērtēt iespējamās tirgus nepilnības un ar to saistīto valsts ekonomisko regulējumu un attīstīt prasmes kvantitatīvi novērtēt tirgus nepilnībai atbilstošu regulējumu. Studiju kursa uzdevumi: - veidot izpratni par tirgus nepilnību teorētiskajiem un praktiskajiem aspektiem, valsts lomu un nepilnību regulēšanas izmaksas; - attīstīt prasmi identificēt tirgus nepilnības dažādos tirgos un spēju kvantificēt nepilnību radīto iekšzemes kopprodukta zaudējumu; - attīstīt prasmi izvēlēties atbilstošus valsts pārvaldes nozaru politikas instrumentus tirgus nepilnību izraisītā efekta mazināšanai;- veidot praktiskās iemaņas aprēķināt regulēšanas izmaksas; - veidot praktiskās iemaņas noteikt līdzsvara punktu starp tirgus nepilnību radīto IKP zaudējumu un regulēšanas izmaksas.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Patstāvīgais darbs sastāv no četriem uzdevumiem un noslēguma darba, kas tiek veikts, balstoties uz papildus literatūras analīzi un statistisko datu analīzi.
Literatūra	Obligātā / Obligatory: 1. Rosengard, J.K.; Stiglitz, J.E. (2015). Economics of the Public Sector, 4th edition. New York: W.W.Norton & Company, Inc. 2. Mankiw, N. G. (2020). Microeconomics, 5th edition. Andover, Hampshire: Cengage Learning. Papildu / Additional: 1. Ajefu, J.B.; Barde, F. (2015). Market Efficiency and Government Intervention Revisited: What Do recent Evidence Tell Us? Journal of International Business and Economics, 3(1): 20–23. DOI: 10.15640/jibe.v3n1a3 2. Hertog, J. (2010). Review of Economic Theories of Regulation. Discussion Paper Series, Tjalling C. Koopmans Research Institute, 10–18. 3. Mankiw, N.G. (2009). Principles of Microeconomics, 5th edition, parts 2 – 5. United States: South-Western Cengage Learning. 4. Stiglitz, J.E. (1975). The Theory of “Screening”, Education, and the Distribution of Income. American Economic Review, 65(3): 283–300. 5. Spence, M. (1973). Job Market Signalling. The Quarterly Journal of Economics, 87(3): 355–374. 6. Shubik, M. (1970). On Different Methods for Allocating Resources. 13 Kyklos, 332–338. 7. Akerlof, G.A. (1970). The Market for "Lemons": Quality Uncertainty and the Market Mechanism. The Quarterly Journal of Economics, 84(3): 488–500. 8. Bator, F.M. (1958). The Anatomy of Market Failure. The Quarterly Journal of Economics, 72(3): 351–379. 9. Harberger, A.C. (1954). Monopoly and Resource Allocation. The American Economic Review, 44(2): 77–87. 10. Keynes, J.M. (1936). The General Theory of Employment, Interest and Money. London: Palgrave Macmillan.
Nepieciešamās priekšzināšanas	Pamata zināšanas ekonomikā.

Studiju kursa saturs

Saturš	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Ekonomikas teorijās atspoguļotā tirgus nepilnību perspektīva.	2	4	2	4
Tirgus nepilnības un to radītais iekšzemes kopprodukta (IKP) zaudējums.	14	18	10	22
Tirgus nepilnības piemērs vides (dabas resursu izmantošana) jomā un saistība ar ilgtspējas aspektiem.	4	2	4	2
Valsts loma un valsts pārvaldes nozaru politikas instrumenti tirgus nepilnību mazināšanā.	16	24	8	32
Regulējuma radītās izmaksas (regulatora, atbilstības un netiešās izmaksas).	14	24	10	28

Līdzsvara punkts starp tirgus nepilnību radīto IKP zaudējumu un regulējuma izmaksām.	8	20	8	20
Publiskās pārvaldes iespējamās kļūdas valsts pārvaldes nozaru politikas veidošanā un ieviešanā.	6	4	6	4
Kopā:	64	96	48	112

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Izprot ekonomikas teoriju tirgus nepilnību teorētiskos un praktiskos aspektus.	Patstāvīgais darbs Nr. 1 – studenta sagatavoti vairāku uzdevumu risinājumi.
Spēj identificēt tirgus nepilnības dažādos tirgos (piemēram, banku, farmācijas u.c.) un kvantificēt to radīto iekšzemes kopprodukta zaudējumu.	Grupu darbs auditorijā – izvēlētu tirgu gadījumu izpēte: grupā sagatavota analīze, kurā identificētas tirgus nepilnības.
Spēj izvērtēt atbilstošus valsts pārvaldes nozaru politikas instrumentus tirgus nepilnību izraisītā efekta mazināšanai.	Patstāvīgais darbs Nr. 2 – sagatavota analīze, kurā argumentēti pamatoti izvēlētie politikas instrumenti (saistīts ar grupu darbu auditorijā).
Spēj aprēķināt regulēšanas izmaksas.	Patstāvīgais darbs Nr. 3 – sagatavots regulēšanas izmaksu aprēķins.
Spēj noteikt līdzsvara punktu starp tirgus nepilnību radīto IKP zaudējumu un regulējuma izmaksām.	Patstāvīgais darbs Nr. 3 – sagatavots regulēšanas izmaksu aprēķins. Eksāmens: analīzes un aprēķina kopsavilkums, t.sk. prezentācija.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Patstāvīgais darbs Nr. 1	5
Grupu darbs auditorijā	20
Patstāvīgais darbs Nr. 2	20
Patstāvīgais darbs Nr. 3	20
Patstāvīgais darbs Nr. 3	15
Eksāmens	20
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	6.0	44.0	20.0	0.0		*	